

**Plateel- en Tegelbakkerij De Distel,
zevendelig tegeltableau,
Herestraat 101, Groningen, 1903,
ontwerp Bert Nienhuis;
Goedewaagen-replica augustus
1990**

**Schenking januari 2015 van vier delen van het
zevendelig tegeltableau door familie Vos,
Groningen.**

Met als gangmaker de kapitaalkrachtige Groninger industrieel Jan Evert Scholten organiseerde de stad Groningen van 15 juni tot en 1 september 1903 een groots opzette tentoonstelling voor Nijverheid en Kunst. Op deze expositie die uitgebreid aandacht aan nieuwe ontwikkelingen op het gebied van industrie, landbouw en nijverheid besteedde en zelfs een groot Japans paviljoen bracht, was een ware publiekstrekker een 'remake' van de internationaal geprezen kunstnijverheidstentoonstelling *Nederland in Turijn* van een jaar eerder.

Op de door meer dan 150.000 mensen bezochte Groninger expositie bracht De Distel die in Italië alleen via een omweg deelnam, een volwaardige inzending van sieraardewerk en tegels. Onbekend is of de in de stad Groningen geboren Distel-ontwerper Bert Nienhuis (1873-1960) in de Distel-stand zijn nieuwe, matwitte sieraardewerk en tegels exposeerde – in augustus 1903 zou De Distel dit wel doen in Arnhem.

Zeker is dat De Distel in Groningen onderscheiden werd met een eervolle vermelding voor haar tegelinzending. En direct daarna kreeg de fabriek een opdracht voor een geveltableau aan de Stationsstraat in Winschoten. Nogal spectaculair was datzelfde jaar nog de opdracht van architect A. Th. Van Elmpt om op de gevel van het door hem verbouwde winkelpand aan de Herestraat 101 in Groningen, ingebed in diens Nieuwe Kunst-vormgeving, zeven tableaus aan te brengen. Tekenend voor het Distel-oeuvre van dat moment is dat het ontwerp van Bert Nienhuis in de sfeer van het werk van de Tsjechische Jugendstil-kunstenaar Alfons Mucha werd uitgevoerd.

18 Jaar later zou een nieuwe eigenaar die het Habsburgse stadswapen van Groningen verwarde met het familiewapen van de Pruisische familie Hohenzollern het met een bijl bewerken. Het tableau verdween vervolgens onder de witkalk. In 1981 werd de gevel gezandstraald, waardoor de glazuurlaag zwaar beschadigd werd en in de navolgende jaren ook kapot vroom.

In 1989 kende de Monumentenafdeling van de gemeente Groningen de eigenaar een subsidie toe om door de aardewerkfabriek Royal Goedewaagen een replica te laten maken. Reden om de in Nieuw Buiten gevestigde fabriek de order toe te kennen, was dat daar in de persoon van schildermeester Piet de Jong ook de know-how was om naar de oorspronkelijke techniek de repliek te laten uitvoeren. Piet de Jong (foto 1 rechts) werd bij het maken geassisteerd door plateelschilder Gerard van Doorn (foto 2-3). De tableaus zijn conserverend gerestaureerd door de keramiste Joan Seyferth.